

Naslov originala:

R.L. Stine

WHO LET THE GHOSTS OUT?

Copyright © 2004 by Parachute Publishing, L.L.C.

Jacket illustration Copyright © 2004 by Parachute
Publishing, L. L. C.

Translation Copyright © 2006 za srpsko izdanje, LAGUNA

This translation published by arrangement with Random
House Children's Books, a division of Random House, Inc.

Mom sinovcu Kodiju, da ima dete šta da čita...

1

SESTRA I JA SMO SE peške vraćali kući kad je sav taj užas počeo. Oblaci su prekrili mesec. Nabili smo glave u kragne dok nas je hladan vetar šamarao po obrazima. Iznad nas, gole grane drveća su klepetale kao kosti skeleta.

Sav drhteći, obgrlio sam se da se nekako ugrijem. Na sebi sam imao običnu majicu i šorts. Što li nisam poneo kaput?

Okrenuo sam se svojoj sestri. I ona se sva tresla, u majici bez rukava i miniću od džinsa. „Tara, imaš lišće u kosi“, rekoh.

„Imaš i ti.“

„A?“ Istresao sam neko veliko lišće i komade osušenog blata iz kose. Kako to da smo se toliko isprljali?

Oni oblaci su se malo razišli. Bledosrebrna mesečina izlila se na nas.

Ponovo sam uzdrhtao. „Je l' ti tu mobilni?“, upitah Taru. „Pozovi mamu i tatu. Kaži im da ćemo malo zakasniti.“

Tara je počela da pretura po rancu i izvadila mobilni. „Kako si *dobar*, Niki. Uvek se setiš mame i tate.“ Uštinula me za obraz, stvarno jako.

Mrzim kad mi to radi. I ona dobro zna da mrzim.

Ošinuo sam je po ruci. „Ja sam tebe zadnji!“

Onda je ona ošinula mene. „E, ja sam *tebe* zadnja!“

„Ne. Ja sam *tebe*!“

Pokušao sam da joj odgurnem ruku i, ne gledajući kuda idem, naleteo na drvo.

Tara je prasnula u smeh.

„Okrutna si“, rekoh. „Što se uvek smeješ kad se povredim?“

„Možda zato što mi je smešno.“

Nije me to, u stvari, uopšte bolelo. Na drvo sam naleteo glavom, ali udarac maltene nisam osetio.

Tara me pljesnula po ramenu. „Ja sam *tebe* zadnja!“

Te naše igre „ja sam tebe zadnji, ja sam tebe zadnja“ ponekad umeju i satima da traju. Jednom smo se toga igrali na zadnjem sedištu za vreme jedne duge vožnje automobilom. Igrali smo se tako sve dok tata nije stao kraj puta i počeo da lupa glavom o volan, preklinjući nas da prestanemo.

Tara je škiljila ukucavajući broj telefona. „Niki, tako je mračno, ne vidim ni koliko je sati“, reče ona. „Ali mora da je mnogo kasno.“

Promicali smo pored velikih kuća sa prostranim travnjacima, sada prekrivenim suvim lišćem. Iz jedne od njih, izdubljena bundeva nam se cerila sa prozora dnevne sobe.

„Šta je ovo? Noć veštica?* Zar već?“, upitah. „Ni škola još nije počela, zar ne?“ Zatvorio sam oči i pokušao da uključim mozak. Žmarci mi prodoše po leđima. Kako to da ne mogu da se setim da li je škola počela?

Tara je priljubila telefon na uvo. Spustila ga je posle nekoliko trenutaka, pa dobro protresla. „Riknuo“, reče ona, pružajući mi ga da se sam uverim. „Kako je mogô da crkne? Maločas sam napunila bateriju. Ili mi se barem čini da sam je napunila.“

Gurnula je telefon natrag u ranac i izvadila vokmen. Tara je luda za elektronikom. Jedina je u četvrtom razredu Osnovne škole *Džeferson* koja ima i mobilni telefon i pejdžer i *palmpilot*.

* Praznik Noć veštica (Haloween) „pada“ 31. oktobra. Tada deca, obučena u kostime, obilaze komšiluk i uzimaju od sugrađana „harač“ u vidu slatkiša, igračkaka i sl. (Prim. prev.)

A meni su mama i tata, pošto sam ih mesecima preklinjao, najzad kupili laptop za jedanaesti rođendan. Taru su, međutim, načisto razmazili jer ona je, je l' te, miljenica porodice.

Zimus, pred Božić, pitali su Taru šta bi želela. A ona je rekla: „Prijključak za ADSL.“ Nisu joj ispunili želju. Ipak, dopalo im se što je tako nešto tražila.

Mama i tata misle da je super što Tara voli sve te elektronske drangulije. Jer i mama i tata rade nešto u vezi s tim drangulijama. I jedno i drugo... hmmm... bave se...

Čudno. Kako to da se ne sećam čime se mama i tata bave?

Kako, u stvari, ničega večeras ne mogu da se setim? Šta to sa mnom nije u redu?

Skrenuli smo u Ulicu Blik. Živimo u Ulici Blik broj 143. Jedva sam čekao da stignem u našu toplu kuću. Neka kola su milela pored nas. Prepoznao sam gospodina Kartera, našeg komšiju. Mahnuo sam mu, ali nije ni okrenuo glavu ni odmahnuo, niti na bilo koji način stavio do znanja da me je primetio.

„Još malo pa smo kod kuće. Šta će ti sad vokmen?“, upitah Taru.

„Da ne moram s tobom da razgovaram“, odgovori ona.

Baš lepo.

Posle nekoliko sekundi, strgnula je slušalice sa glave. „I ovo mi je riknulo“, reče. „A znam, prosto znam, da redovno menjam baterije. Ali crkô je načisto. Niki, šta se to događa?“

Slegnuo sam ramenima. Prožimalo me neko studeno osećanje, opet neki žmarci u leđima. Već me pomalo hvatao strah, ali nisam to želeo da pokažem Tari.

Prodrimala je onaj vokmen i pritisnula nekoliko dugmića. Onda ga je, duboko uzdahnuvši, gurnula natrag u ranac. „Nadam se da se mami i tati večera nije ohladila“, reče ona. „Nešto sam ogladnela.“

Prešli smo ulicu. Jedan kvart od kuće. Vetar duva oko doma Fosterovih na čošku, tako briše da ne može čovek da hoda.

„Pazi!“, vrisnu Tara najednom.

Oboje smo poskočili kad neka dva dečaka protutnjiše pokraj nas na skejtbordovima. Tara je pala na travu, a ja na živicu Fosterovih.

„Uuu!“ Te dečake nisam prepoznao. Obojica su nosila ljubičasto-sive jakne sa oznakama Srednje škole *Džeferson* i obavezne vrećaste pantalone.

Tara se hitro pridiže. „Ej! Šta je vama?“, povika ona za dečacima.

Oni na nju uopšte ne obratiše pažnju.

A Tara ne voli da na nju ne obraćaju pažnju. Jurnula je za njima, vrišteći, pozivajući ih da stanu.

„Ej, batali to“, rekoh. „Pusti ih.“ Pokušao sam da je zaustavim.

Iskliznula je iz mog stiska i bacila se s leđa na jednog od onih dečaka. On se spotakao, pao na svog druga, i obojica su sletela sa trotoara. Uz bučno tandrkanje, skejtbordovi su im izleteli na ulicu i terali tako do krivine.

„Da vidite malo kako je to!“, reče Tara.

„Ej, što si to uradio?“, gurnu jedan od onih dečaka svoga drugara.

„Šta? Pa ti si pao na *mene!*“, povika onaj drugi. „Možda bi ti bolje bilo da voziš skuter.“

Gurkali su se neko vreme. Onda su uzeli skejtove i otišli.

Požurio sam ka Tari. „Dobro si?“

Trznula je glavom i iskrivila usta, onako kako to uvek čini kad se zbog nečega nasekira. „Pa, jesam valjda. Zašto uopšte nisu obratili pažnju na nas? Kao da nas nisu videli!“

Slegnuo sam opet ramenima. Stvarno neobjašnjivo. „Takvi su ti srednjoškolci, znaš. Oni na nas *nikada* ne obraćaju pažnju. Šta smo mi za njih, obični klinici.“

Vetar je ponovo počeo da zavija, i mesec je nestao iza oblaka. „Ha-ha-hajdemo kući“, rekoh drhteći. Noge su mi se skroz-naskroz naježile.

Što li u oktobru nosim šorts? Je l' to jutros možda bilo toplo? Kako to da ne mogu da se setim?

Produžili smo dalje. Tara je namestila ranac na leđima. Sa lica joj nije nestajao napregnut, zabrinut izraz „Niki, mogu li nešto da te pitam?“

„Ajde. Okej.“

„Ovaj... Odakle mi to idemo?“

Okrenuo sam se i zablenuo u nju. Njene duguljaste plastične minduše čangrljale su na vetru. Po maminoj želji, Tari je rečeno da mora da pričeka do šestog razreda pa tek onda može da probuši uši. Ali Tara nikad ništa ne čeka. Mama je, dakle, morala da digne ruke.

„Odakle mi to idemo?“, ponovih. Crni terenac je, ne zaustavljajući se na znak „stop“, protutnjao pored nas.

Tara klimnu glavom. „Da. To sam te pitala.“

„Paaa...“ Srce je počelo jako da mi tuče. „Odakle idemo?“ Pono-vo sam sklopio oči. Ponekad mi je tako lakše da razmišljam.

Ponekad da, ali te večeri – šipak.

„Dob-ro-ju-tro... Evo nas ovde, peške idemo kući, a već je kasno“, reče Tara. „Gde smo bili? Što smo tako okasnili? I zašto smo obučeni kao da je leto? Zašto bi nam mama i tata dozvolili da se ovako kasno peške vraćamo kući?“

Izvadio sam grančicu iz kose, ostala mi je jedna. „Ne znam, Tara. Ne... ne mogu da se setim.“

„Pa, ne mogu ni ja.“ Glas je skoro izdade. „Mora da smo bili *negde*, zar ne?“

Srce je počelo još jače da mi bije. Duboko sam udahnuo. „Ovo je pomalo jezivo“, prošaputah.

Tara klimnu glavom. „A-a, pomalo. Nešto nam sa pamćenjem nije u redu. Ama baš ničega ne mogu da se setim.“

Otresao sam joj zemlju s ramena. „Ne mogu ni ja. Barem nismo daleko od kuće. Mama i tata će nam pomoći.“

Ostatak puta smo pretrčali. Sve vreme sam pokušavao da se prisetim odakle to idemo. Međutim, ništa mi nije palo na pamet. Otkud najednom ta rupa u glavi?

Teško dišući, popeli smo se uz stepenište pred kućom. Na tremu je bilo uključeno svetlo, nešto je virilo iz sandučeta za poštu.

Pročitao sam ime odštampano na koverti: DOJL. Trnci me prodoše. „Dojl? Ko je taj? Mi smo Rolandovi! Neko je napisao novo prezime na našem sandučetu!“ Glas mi je pištav, reči zastaju u grlu.

Tara me zgrabi za ruku. „Meni se... ovo... uopšte ne dopada, Niki. Šta se to događa? Sad se stvarno plašim.“

Izvadio sam iz džepa ključ od ulaznih vrata. Srce mi je i dalje tuklo u grudima kao bubanj.

Ruka mi je drhtala dok sam gurao ključ u bravu. „Uuu!“ Ključ se zaglavio. Mučio sam se da ga okrenem, ali ništa. Neće.

Onda sam izvukao ključ iz brave i pokušao naopačke da ga uguram. Neće. Ni ovako ni onako.

Okrenuh se Tari, koja se sklupčala kraj mene. „Moj ključ... neće da otvori.“

Njene sivozelene oči izbečile su se od straha. „Niki, plašim se.“

„I ja“, priznadoh. „Ali siguran sam da će nam mama i tata sve objasniti.“

Tara uzdahnu. „Nadam se i ja.“ Podiže onda prst i pritisnu zvonce. „Mama? Tata? Je l' ste kod kuće? Mi smo!“

2

ČUJEM KORAKE. NEŠTO MI SE vezalo u stomaku. A onda se vrata otvoriše.

Žena koju u životu nisam video pomolila je glavu. Sitna, mršava ženica talasaste crne kose i tamnih očiju zaklonjenih crvenim plastičnim naočarama.

„Dobro veče...?“, rekoh.

Gledala je naokolo kao da ne primećuje Taru i mene.

„Ko ste vi?“, upita je Tara. „Jesu li naši roditelji kod kuće?“

Žmirkajući iza onih naočara s crvenim ramom, žena je blenula pravo preko mog ramena.

„Herijet? Ko je to?“, začu se glas nekog muškarca iz dnevne sobe.

Nije tatin glas. Neki neznanac.

„Mi smo. Niki i Tara. Mi ovde živimo“, rekoh.

„Nikoga nema, Džone“, reče ova Herijet. Namrštila se i odmahnula glavom.

„Neko je zvonio, u svakom slučaju“, prodra se Džon. „Lepo sam čuo.“

„Verovatno su neki klinici poranili sa štosovima za Noć veštica.“

„Maksovi drugovi“, reče dečak sa dubokim glasom. „Moji drugovi nikad ne bi bili tako glupi.“

„Nisu moji drugovi glupi, Koline!“, začuh drugog dečaka kako viče.

„Ovaj... je l' me čujete?“, pokušah još jednom.

Ali ona žena je već krenula da zatvara vrata.

„Ej!“, povika Tara, a onda se brzo ušunjala unutra, pa i ja kliznuh za njom.

„Jeeee!“, ote mi se uzdah iznenađenja. Da je to bila naša kuća – nema zбора. Ali našeg nameštaja – ni od korova. Sve je bilo drugačije. Ugledao sam neki smeđi kožni kauč uz koji su stajale dve velike naslonjače. I televizor sa velikim ekranom pored kog je tata ovih dečaka sedeo na sobnom biciklu.

Tara me zgrabila za ruku i čvrsto stegla. „Ovo je mnogo čudno, Niki. Ništa mi se ne dopada. Ko su ovi ljudi?“

Sav sam se naježio. Osećam, tresem se kô prut. „Oni nas uopšte ne vide“, šapnuh. „I ne čuju.“

Tara mi još čvršće stegnu ruku. „Misliš da su oni duhovi ili nešto u tom stilu? Sećaš se onog filma o kući sa duhovima? Tamo su duhovi mislili da su *oni* živi. Nisu kapirali da su duhovi.“

Dobro sam se sećao tog filma. Prestravio me je. Nedelju dana sam imao košmare – i u snu i na javi!

A sada mi je pripala muka. Kao da bih svakog časa mogao da se isповraćam. Sve mi se okretalo u stomaku, grlo mi se steglo, toliko da sam jedva disao.

Zadržavao sam vazduh, pokušavajući da ne izbacim sve ono što sam ručao. Posmatrao sam tu porodicu u *našoj* dnevnoj sobi. Svi su stajali. I izgledali kao da su usred neke rasprave.

Otav ovih dečaka stajao je iza kauča. Bio je to krupan, nabi-jen tip, crvenog lica i blistave ćelave glave, s jednom štraftom crne kose od uva do uva.

Na sebi je imao majicu sa natpisom *Grejtful ded* i vrećaste kaki pantalone. Crveno-plava tetovaža – zmaj koji bljuje vatru – bleskala mu je na bicepsu desne ruke.

Mama, sva sićušna i krhka, stajala je odmah do njega. Neprestano se nervozno poigravala rubom gornjeg dela svoje sive trenerke.

Dva dečaka su stajala do prozora. Jedan je bio visok, atletske građe. Nabudžio se u teretani. Rekao bi čovek da vežba barem dvadeset sati dnevno.

Imao je kratku, oštru plavu kosu, plave oči i rupice na obama obrazima. Nosio je raskopčanu kariranu flanelsku košulju, crnu majicu ispod nje i izbledele farmerke, pocepane na kolenima. Bio je to onaj stariji od dvojice braće, tako sam procenio – imao je trinaest ili četrnaest godina. Onaj što se zove Kolin.

Maks nije mnogo ličio na svog brata. Njemu je bilo jedanaest ili dvanaest godina, bio je prosečne visine, malo bucmast. Na glavi mu se svilo pravo gnezdo crne kovrdžave kose iznad okruglastog, bebastog lica.

Nosio je majicu sa natpisom *Matriks* i vrećaste kaki pantalone. Stalno je nešto stiskao pesnice. Stisne, opusti, pa opet stisne.

„Po meni, škola *Plover* nije pravo mesto za Maksa“, reče mama. Glas joj je bio cvrkutav, kao u ptice, i samo je pevušila. „Maks je osetljiv dečak.“

Kolin zabaci glavu i prasnu u smeh. „Osetljiv? Je l' to drugi izraz za bespomoćnog cmizdravka?“

„Nemoj da vređaš brata“, reče mama.

Maks se isplazi Kolinu. „Vrlo je nevaspitano vređati ljude, ti glupavi idiote.“

Kolin pesnicom pripreti Maksu. Ovaj pokuša da se sakrije iza svoje majušne majke.

„Maks je još i sladak“, šapnu Tara. „Na neki glupkast način.“

Kolin se kezio svom bratu. „U školi *Plover* teraju te da marširaš po ceo dan. I to po suncu. Većina momaka se onesvesti od žege i iscrpljenosti. Svake godine crkne im po nekoliko klinaca, ali oni ne misle da je to bogzna kako velika stvar.“ Ponovo je prasnuo u smeh.

„Ne mogu da idem u školu u kojoj se nose uniforme“, reče Maks. „Znaš da sam alergičan na štirak.“

„Ja sam išao u školu *Plover* i uživao sam tamo od početka do kraja“, dreknu tata. „Tamo sam postao muškarac. I ti ćeš. Bićeš jak, atletski građen i omiljen, kao Kolin što je. I nećeš više ova-kve ocene donositi kući.“ Mahao je parčetom hartije.

„Ali Maks je dobio sve petice“, pobuni se njegova majka.

„I nedovoljnu ocenu iz fizičkog“, reče gospodin Dojl. „Ne može moj sin da ima keca iz fizičkog. Pogledaj ga samo. Dan i noć za kompjuterom provodi. Nikada ne vežba. Nema devojk.“

„Tata... Meni je jedanaest godina!“, povika Maks.

Gospodin Dojl odmahnu glavom. „U pravu je Kolin. Žao mi je što to moram da kažem, Makse, ali ti si cmizdravko. A sad još i duhove vidiš svuda po kući. Izmišljaš te sulude priče o duhovima.“

„Ne izmišljam. To je *istina!*“, reče Maks. „Neki duh je u kuhinji! Čujem ga kasno noću!“

„Škola *Plover* će se pobrinuti za te tvoje duhove, Makse“, reče gospodin Dojl. „Činim to za tvoje dobro. A sad, dosta raspravljajna. Tačka. Hajmo svi napolje malo da se igramo lopte.“

Kolin uze fudbal i krenu prema vratima.

„Tata, noć je. Mnogo je mračno napolju“, reče Maks. „A ja mrzim tu loptu. Sva je nešto špicasta. Prošli put su mi modrice ostale po grudima.“

Kolin uzmače jedan korak pa podiže loptu. „Makse! Brzo misli!“ I tresnu Maksa loptom u stomak.

Lopta se odbila. Maks je zastenjao presamitivši se od bola.

Mama je potrčala ka mlađem sinu i obgrlila ga. „Ostavi Maksija na miru!“, viknu ona na Kolina.

Kolin se nasmeja. „Izvini, Maksi. Mislio sam da ćeš da je uhvatiš.“

Maks je ponovo zastenjao i s mukom stao na noge. Pesnica-ma je sad pretio Kolinu. „Hoćeš da me slomiš? Samo napred! Dođi, slomi me!“

Na to svi prasnuše u smeh.

„Zato će ti koristiti škola *Plover*“, reče gospodin Dojl. „Da očvrstneš dovoljno da bi mogao da uzvратиš bratu.“

„Idemo, tata“, reče Kolin, pa uze loptu. On i njegov otac istrčāše kroz vrata.

„Maks je čudan“, šapnu mi Tara. „Zašto su zapeli da ga šalju tamo?“

Slegnuh ramenima. „Ne možemo sad zbog Maksa da brinemo. Imamo mi i svojih problema, i to velikih.“

Upro sam prstom ka ogledalu iznad kamina. Tara je pratila moj pogled. Sasvim sam jasno video Maksov odraz i odraz njegove majke u ogledalu. *Ali, kud se dedosmo Tara i ja?*

Nās nema.

Tara se približila ogledalu, stala pred njega i počela da maše rukama.

Nema Tarinog odraza.

Kad se okrenula prema meni, oči su joj bile suzne. „Nevidljivi smo“, zagrcā ona. „Ne mogu ni da nas vide ni da nas čuju zato što smo nas dvoje...“

Nije to bila u stanju da izgovori.

Ni ja to nisam mogao da izgovorim. Samo sam gutao i gutao. Usta su mi bila suva kao zagoreo tost. I prožimalo me to osećanje, stravično, ledeno osećanje, prožimalo me svog.

Najzad progovorih nekako:

„Zato što smo... *duhovi?* Mi smo ovde duhovi, Tara, mi smo opseli rođenu kuću.“

Obrisala je suze sa obraza. Čvrsta je Tara. Ona nikada ne plače. Ali nikada. Nije plakala čak ni kad je pobegla Potsi, naša kuća.

„Kako mi možemo da budemo duhovi?“, upita ona. „Ne sećam se da sam umrla, a tamo napolju smo drhtali od zime, je l' tako bilo? I evo, u ovom času umirem od gladi. A duhovima nikada nije hladno, niti umeju da ogladne, zar ne?“

Gledao sam je netremice. „Otkud ja znam? Nikada ranije nisam bio duh!“

„Šta ćemo sada, Niki?“ Opet je izdade glas.

„Ne znam“, šapnuh, a već sam se i sâm osećao veoma čudno i... slabo. „Tara...“

Gusta siva magla ispunila je sobu. Maks i njegova mama nestadoše negde iza te magluštine. Nisam im više čuo glasove.

„Niki, ja... ja ću da se onesvestim.“ Trgnem se od Tarinog prestravljenog šapata. „Tonem... Nestaću.“

„I ja.“ Gušim se. Naprežem se, iz petnih žila, da ostanem pri svesti. Ali nešto me vuče, i vuče...

„Zbogom“, šapnuh svojoj sestri.

„Zbogom.“

Jedva sam čuo njen odgovor.

3

ZAŠTO TATA DIŽE toliku frku oko fizičkog? Dobio sam čistu peticu u ovom polugođu. Uvek, u stvari, dobijam petice. Deca me zovu Maks Mozgalo, jer nema čoveka sa takvim vijugama u mom razredu. Ali tatu mozak ne zanima.

Ta lopta me tako jako udarila u stomak da sam mislio kako ću istog časa ispoivraćati večeru na kauč. A tata? Smejao se.

Ha-ha. Kakav cirkus! Tata misli da ću, ako me bude tako gađao fudbalskom loptom, naučiti da je hvatam. A neću.

Ono što bih ja želeo jeste da uzmem tu loptu i pogodim Kolina pravo u stomak. Pa da vidim onda kako će lice da mu se zgrči. Pa... dobro, njemu se verovatno lice i ne bi zgrčilo. Pavijanima se na licu ništa ne vidi, zar ne?

Verovatno ništa neće ni osetiti. On se stalno zatvara u svoju sobu i vrti te trake sa vežbama. *Savršeni stomačni mišići. Budi jak kao džin.*

On i mora sve to vreme da ulaže u svoje telo jer nema nikakvog smisla razvijati tako mali mozak.

Ha-ha.

Tata misli da je Kolin oličenje savršenstva. Odličan je u tri sporta, i zbog toga je stvarno omiljen kod devojčica i ima milion drugova.